

Damstraat 169, Vilvoorde

Programma van Maatregelen

Auteur:

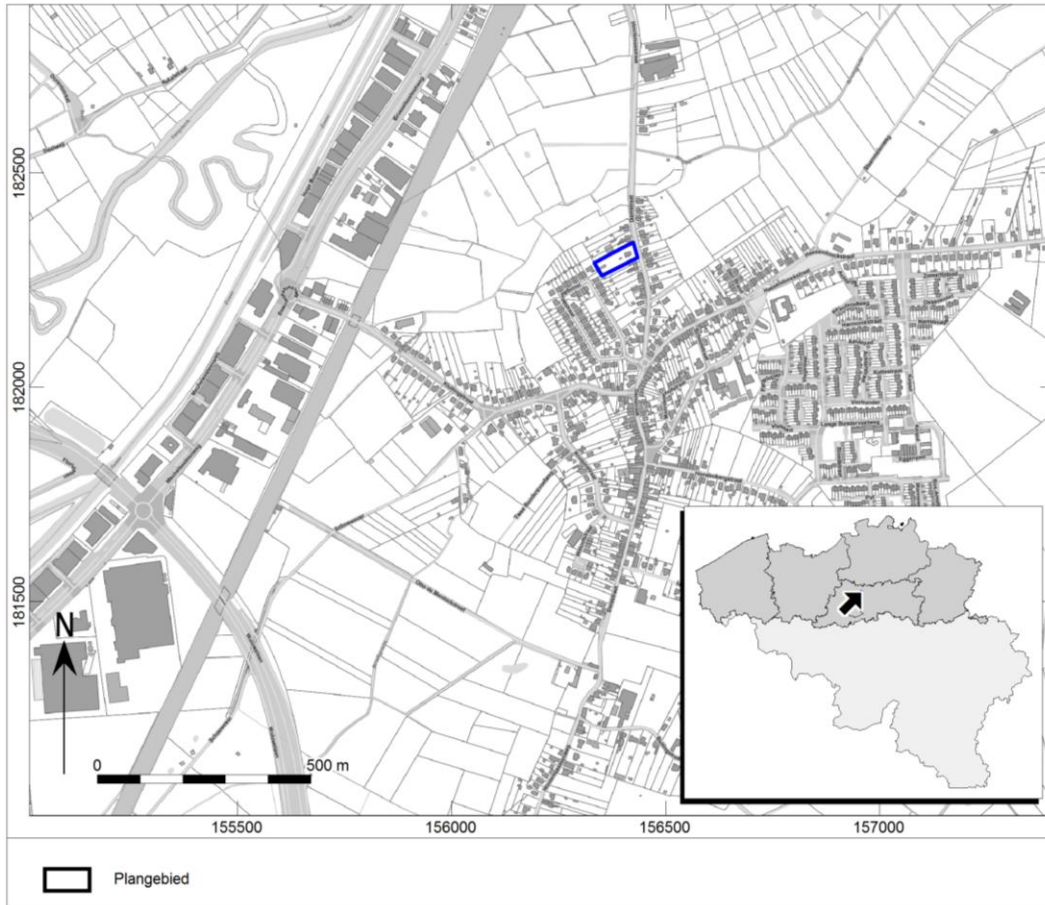
B.Belis (Veldwerkleider)

Autorisatie:

P.L.M. Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

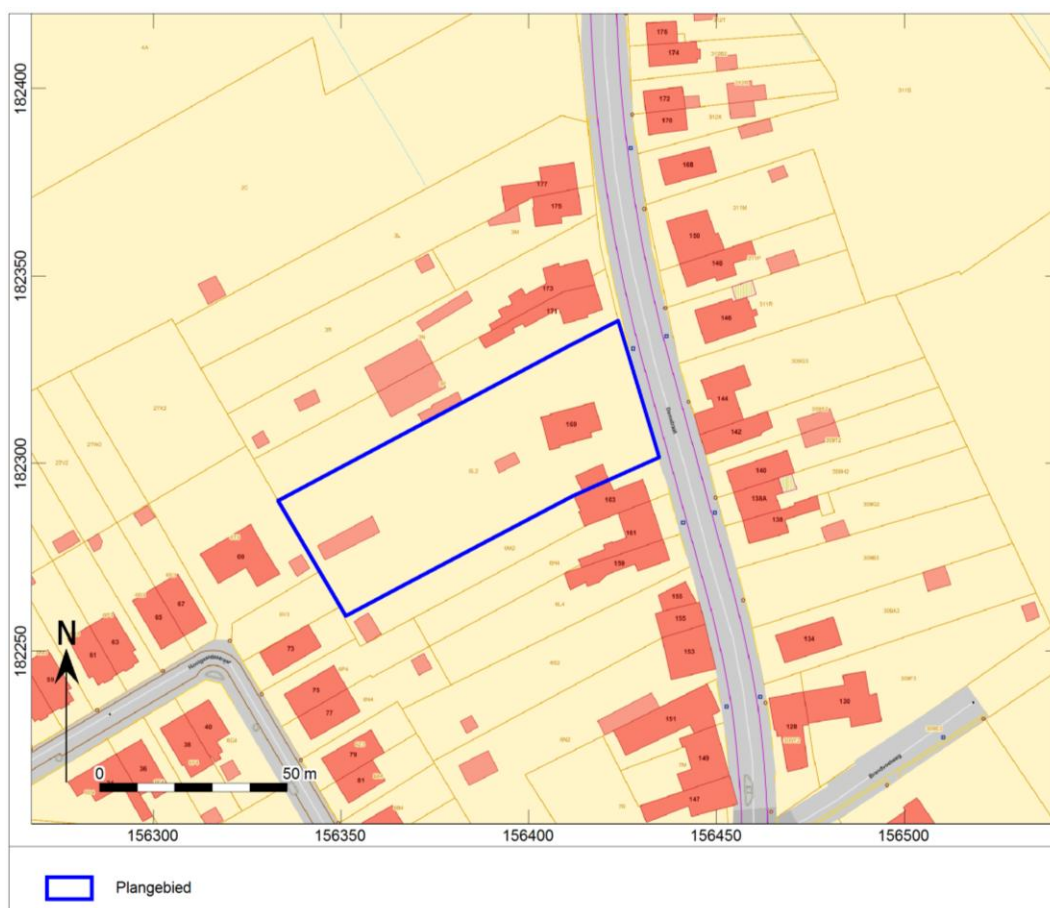
1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in maart/april 2018 een nota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Damstraat 169 te Vilvoorde (afb. 1 en 2). De nota bestaat uit een landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek dat volgt op een eerder uitgevoerd bureauonderzoek in mei 2017 (ID 3399).¹ Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van een verkaveling.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

¹ Datema. 2017.

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Uitgevoerd vooronderzoek

2.1 Resultaten van het bureauonderzoek

Op basis van het bureauonderzoek alleen is onvoldoende inzicht te krijgen in de mate van intactheid van de bodem en de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten of een sporenniveau. Op basis van het bureauonderzoek werd er een matige kans ingeschat voor sporen vanaf het neolithicum tot in de Late Middeleeuwen. Meer specifiek geldt een verwachting voor de Romeinse tijd. Dit laatste op grond van het patroon van meldingen van Romeinse sporen in combinatie met de nabijgelegen Romeinse heerbaan van Asse naar Elewijt. De resten en sporen kunnen bestaan uit scherven aardewerk, bouwpuin, glas, metaal, vuursteen, verbrand organisch materiaal en grondsporen (paalkuilen, greppels e.d).

Bestudering van aardkundig kaartmateriaal heeft uitgewezen dat de bodem bestaat uit een eolische afzetting (zandleem) en dat de bovengrond tot zekere diepte is verstoord, vermoedelijk door agrarisch grondgebruik. Daarmee is de verwachting op intacte archeologische sporen niet hoog.

Op basis van het bureauonderzoek alleen is onvoldoende inzicht te krijgen in de mate van intactheid van de bodem en de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten of een sporenniveau.²

2.2 Resultaten van het Landschappelijk booronderzoek

Het landschappelijk booronderzoek is uitgevoerd door Feike Miedema (afb. 3). Uit de interpretaties van de boorprofielen blijkt dat er in het oosten sprake is van een bouwvoor op een aangeploegd restant van een Podzolbodem in het dekzand. In het westen is sprake van een ploeglaag (AChp-horizont) zonder restant van een Podzolbodem. Daarbij is een noordelijke locatie naast de woning diep verstoord geraakt (boring 1). Eventuele vuursteensites zullen door bodembewerkingen in het verleden waarschijnlijk niet meer in situ zijn. De top van de Podzolbodem horizonten is meestal in de basis van de bouwvoor opgenomen. Dat zijn de A-, de E- uitspoelingshorizont en in boringen 1, 3 en 4 ook de Bs en BC horizonten. Een eventueel aanwezig grondsporenniveau in de C1 horizont is meestal wel intact gebleven.

Afb. 3. Resultaat van het landschappelijk booronderzoek.

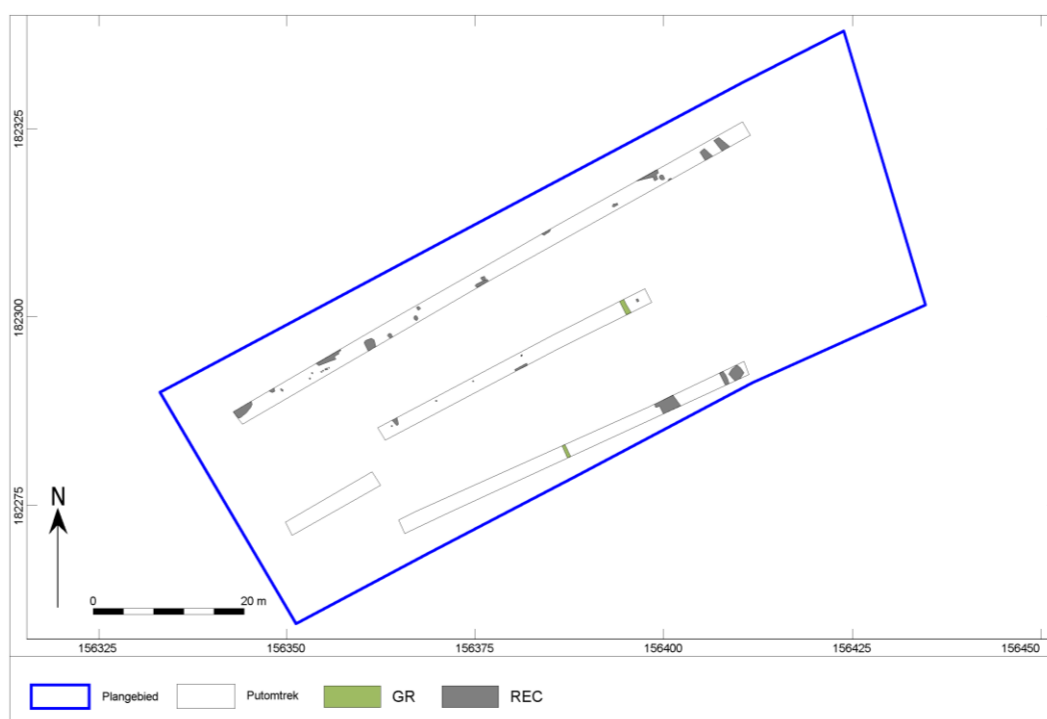
² Datema. 2017.

2.3 Resultaten van het proefsleuvenonderzoek

Het plangebied bedraagt een oppervlakte van 3513 m² en is onderzocht d.m.v. vier oost west georiënteerde sleuven. In totaal beslaat de proefsleuven dus een oppervlakte van circa 354 m², ongeveer 10% van het plangebied.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in totaal drie sporen geregistreerd. Deze zijn geïnterpreteerd als greppel, paalkuil en recente verstoring. Daarnaast zijn in de proefsleuven recente en natuurlijke sporen aangetroffen.

In werkput 2 werden twee sporen aangetroffen, een paalkuil en een greppel, de paalkuil bleek in de coupe een recent spoor te zijn. De greppel had een noord-zuid oriëntatie, in andere proefsleuven werd dit spoor niet meer aangetroffen. In werkput 3 werd eveneens een greppelsegment aangetroffen, ook hier gaat het om een spoor dat niet terug te vinden is in andere proefsleuven. Geen van deze greppels zijn terug te vinden op historisch kaartmateriaal. Door het ontbreken van vondstmateriaal zijn de sporen moeilijk te dateren (afb.4).

Afb. 4. Allesporenkaart van het proefsleuvenonderzoek.

2.4 Geplande werken

De geplande werken betreffen voornamelijk de verkaveling van het perceel dat opgesplitst zal worden in negen kavels (afb. 4). Na sloop van de bestaande bebouwing en het vellen van acht bomen omvat de volgende fase van het ontwikkelingsproject de bouw van negen woningen (zonder kelder) en de aanleg van een toegangsweg (Ten Gaarde) langs de linker perceelsgrens. Hieronder wordt de riolering ingegraven op

een diepte van maximaal 2 meter. De consequentie van de voorgenomen ingreep kan zijn dat eventuele aanwezige waardevolle archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

2.5 Bepaling van de maatregelen

Op basis van het bureauonderzoek en landschappelijk booronderzoek werd op het terrein voor grondverbetering een matige kans ingeschat voor sporen vanaf het neolithicum tot de late middeleeuwen.³ In de omgeving zijn enkele CAI-meldingen terug te vinden. De oudste van deze vondsten dateren uit de late bronstijd (CAI 763), verder zijn er ook verschillende sites uit de Romeinse tijd gekend in de directe omgeving van het plangebied (CAI 480, 762, 763, 3211, 160038, 164053). Tot slot liggen in de buurt van de site enkele laat middeleeuwse en nieuwe tijd sites bestaande uit enkele hoeves (CAI2720, 2721,3209).

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 3 sporen aangetroffen. Deze zijn geïnterpreteerd als greppel, paalkuil en recente verstoring. Daarnaast zijn in de proefsleuven recente en natuurlijke sporen aangetroffen.

In werkput 2 werden twee sporen aangetroffen, een paalkuil en een greppel, de paalkuil bleek in de coupe een recent spoor te zijn. De greppel had een noord-zuid oriëntatie, in andere proefsleuven werd dit spoor niet meer aangetroffen. In werkput 3 werd eveneens een greppelsegment aangetroffen, ook hier gaat het om een spoor dat niet terug te vinden is in andere proefsleuven. Geen van deze greppels is terug te vinden op historisch kaartmateriaal. Door het ontbreken van vondstmateriaal zijn de sporen moeilijk te dateren.

Vervolgonderzoek in het plangebied biedt daarom geen potentieel tot kennisvermeerdering. Er werden geen nederzettingssporen of sporen m.b.t. funeraire contexten aangetroffen. Er is geen aanleiding voor een vervolgonderzoek.

Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert dan ook om het plangebied vrij te geven. Daarmee vormt het prospectief onderzoek met ingreep in de bodem (in de vorm van proefsleuven) het einde van het onderzoek voor het plangebied Damstraat 169, Vilvoorde.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.

³ Datema, 2017.